



ابوعطای تاکسی‌های اینترنتی

اغتشاشات همیشه یک فرصت استثنایی برای سوء استفاده کنندگان از فرصت است؛ دو شرکت تاکسی اینترنتی یعنی اسنپ و تپسی بارها ثابت کرده‌اند از هیچ فرصتی برای کره گرفتن از آب دریغ نمی‌کنند و معمولاً در شرایط بحرانی از بارش چند قطره باران و وزش اندکی باد گرفته تا وجود اعتراض و ایجاد اغتشاش، برای پر کردن جیب خود تلاش می‌کنند. در چند ماه اخیر که کشور درگیر اغتشاشات بود از فرصت استفاده کرده و مجدد به صورت نجومی هزینه‌های خود را گران کردند، به طوری که برای یک مسیر ۵ کیلومتری سراسرت بیش از ۹۰ هزار تومان نسخه می‌پیچند! قسه پرغصه آنجاست که رانندگان نیز همانند مسافر از این بازی مضرر می‌شوند و صرفاً فرودندگان این شرکت‌ها سود به جیب می‌زنند و ظاهر کسی هم نیست به این بیماری آزاردهنده رسیدگی کند. به عبارتی آب که سریالاً به قورباغه ابوعطای می‌خونه!



کوه‌واردات خودرو و موش زاید

وزارت عریض و طویل «صنعت، معدن و تجارت» که به واسطه اغتشاشات اخیر ظاهر از چشم ناظران دور مانده، در خلوت اقداماتی انجام داده است که احتمالاً صدای آن بعدها بلند خواهد شد. از جمله اینکه «سامانه یکپارچه خودرو» که به اذعان مسئولان وزارتخانه برای مقابله با دلالی و رانت و همچنین شفاف‌سازی ایجاد شده بود، در سکوت خبری به پست‌وخانه منتقل شد تا دل جناب مافیا آرام گیرد و با آرامش وعده وعید وار دات خودرو و وعده تأثیر آن بر کاهش قیمت و افزایش قدرت خرید طبقه متوسط، ولی از این خبرها نیست و به نظر می‌رسد کوه واردات خودرو و موش زاییده است!



پاسخ به کشاورزان

شاید وقتی دیگر

کشاورزان از جمله طبقات مفید جامعه هستند که علاوه بر پرهیز از افتادن در دام مصرف‌گرایی در تولید نیازهای اساسی مردم همانند کالاهای پایه همچون گندم نیز نقش اساسی دارند، اما متأسفانه نیاز این هموطنان به خوبی دیده نمی‌شود. از جمله موضوعات مرتبط با کشاورزان که ظاهراً هیچ نظارت و برنامه‌ای درباره آن وجود ندارد، موضوع مهم ادوات کشاورزی، کود، سوخت گازوئیل و… است که قیمت آنها به صورت وحشتناک افزایش یافته، اما هزینه محصولات کشاورزی به صورت متناسب افزایش نیافته و دلالان صحنه‌گردان این عرضه هستند.



بلاتکلیفی

نیاز سنجی آب بخش صنعت؟

دولت آیین‌نامه اجرایی ماده واحد قانون انتقال آب از دریای عمان به استان سیستان و بلوچستان را ۳۱ شهریور سال جاری ابلاغ کرد. بر این اساس بنا شد وزارت «صنعت، معدن و تجارت» ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه، میزان نیاز آبی بخش صنعت و نقاط مصرف اولویت‌دار در سطح استان تعیین و به وزارت نیرو و شرکت تأمین آب صنایع و معادن اعلام کند. با گذشت چند ماه از این الزام قانونی هنوز خبری از نتیجه آن نیست. دغدغه‌مندان نگران هستند، بی‌عملی هشت ساله دولت قبلی که به خاطر قبول نداشتن عدالت اجتماعی بود این بار به نوعی دیگی و به خاطر تعارضی منافع برخی مدیران ناپاک تکرار شود و سرنوسخت انتقال آب از دریای عمان و نیازسنجی‌های مرتبط انجام نشود. البته شرکت «تأمین آب صنایع و معادن» (ایمواسکو) که با حمایت وزارت صمت برای تأمین آب موردنیاز صنایع و معادن استان‌های فلات شرقی کشور تشکیل شده نیز مکلف است با هدف افزایش بهره‌وری اقتصادی و رعایت ملاحظات محیط‌زیستی، خود یا از طریق ظرفیت‌های دانش‌بنیان، نسبت به تولید محصولات جانبی مانند استفاده از نمک و استحصال مواد معدنی (فلزات بازمنده) از فرآیند نمک‌زدایی اقدام کند.

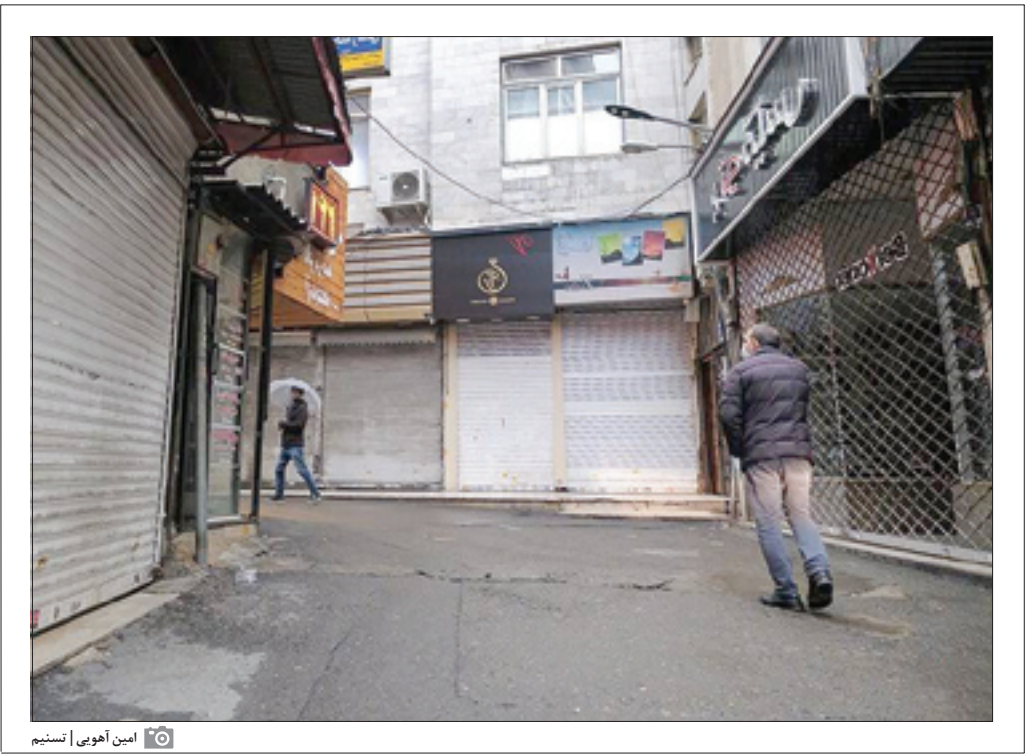
دولت قبلی متأسفانه طرح‌های مطالعاتی قبلی بدون هیچ توجیه منطقی و صرفاً چون از دولت‌دهم به‌جا مانده بود، دستور کار خارج کرد و همین روند باعث تأخیر ۱۰ ساله در رسیدگی به مطالبات بحق مردم سیستان و بلوچستان شد و باید پاسخ این خسارت‌سنگین را بدهد.

گزارش

وحید عظیم‌نیا

«جوان» گزارش می‌دهد

اغتشاشات بلای جان بازار و اقتصاد



با توجه به تأثیر پذیری اقتصاد از تحولات اجتماعی و سیاسی و آژ آنجا که طی سه‌ماه گذشته کشورهای غربی به منظور اعمال فشار به ایران برای امتیازگیری بیشتر در پای میز گفت‌وگو، اعتراض به حق مردم را منحرف و شروع به ایجاد اغتشاش کرده‌اند، طبیعاً این اغتشاشات ضربات سنگینی در حوزه اقتصادی وارد کرده‌است. سیدمجید میراحمدی، معاون امنیتی و انتظامی اخیراً آخرین حجم خسارت به مکان‌های دولتی و خصوصی، اشخاص، خودروها، منازل و… را ۱۷ هزار میلیارد ریال اعلام کرده و می‌گوید: «براساس جمع‌بندی صاحب‌نظران، خسارت‌های غیرمستقیم اقتصادی به مراتب بیشتر از خسارت‌های مستقیم است که به کسب‌وکارها، فعالیت‌های اقتصادی و تأثیر آن بر رشد اقتصادی کشور مربوط می‌شود. یکی از هدف‌های مهم دشمنان ایجاد فشار روی کسب‌وکار بود. فعالیت و پیشرفت‌های اقتصادی با دوام فشار تحریم و



حدود ۷۰درصد کل تحریم‌ها علیه ایران از چهار دهه گذشته دقیقاً پس از وقایع فتنه سال ۸۸ رخ داده، یعنی از حیث کیفی، تحریم‌ها به شدت قوی‌تر از موج‌های تحریمی پیش از آن بوده‌است

اغتشاشات صنعت گردشگری را هم تعطیل کرد

بپذیرد و نباید از آن غفلت کرد. رخدادهای اخیر با تأییراتی در حوزه گردشگری همراه بوده است و باید با ارائه راهکار، تمرکز بازارهایی از کشورهای اروپایی به کشورهای منطقه به ویژه کشورهای حوزه شانگهای و کشورهای حوزه امریکای لاتین سوق پیدا کند و می‌تواند راه نجات برای حوزه گردشگری ایران تلقی شود. شاید در ورودی محدود گردشگر به لحاظ تعدادی، تعداد گردشگران اروپایی بیشتر بوده است، اما منبع درآمدی و سود آن برای کشور نسبت به سود هنگفت از کشورهای گردشگران کشورهای چین و آسیای مرکزی کمتر بوده که این مسئله هنوز هارو به تعطیلی موارد اشاره شده جزو مزایای خود برای صنعت گردشگری جذب نیست و بیشتر هم شاید مربوط به فضاهای مذهبی، زیارتی و خرید گردشگران به دلیل تفاوت نرخ ارز باشد که این اعداد و ارقام آن هم در تعداد چشمگیر بوده، اما حاشیه سود چندانی برای این صنعت نداشته و به نظر می‌رسد با تغییر محسوسی همراه نبوده است. پیش از کرونا بازار چین به عنوان بشاری جذاب برای ایران بوده است، به دلیل کرونا و محدودیت‌های باربر از سوی مسئولان این کشور، بازار چین صفر شده است و هنوز هم نتوانسته‌ایم در این بازار اقدامی انجام دهیم. البته با توجه به سابقه گذشته و ارتباط دو کشور، در آینده هم می‌تواند بازار جذابی قلمداد شود که باید برای آن برنامه‌ریزی لازم صورت

بگیرد و نباید از آن غفلت کرد. رخدادهای اخیر با تأییراتی در حوزه گردشگری همراه بوده است و باید با ارائه راهکار، تمرکز بازارهایی از کشورهای اروپایی به کشورهای منطقه به ویژه کشورهای حوزه شانگهای و کشورهای حوزه امریکای لاتین سوق پیدا کند و می‌تواند راه نجات برای حوزه گردشگری ایران تلقی شود. شاید در ورودی محدود گردشگر به لحاظ تعدادی، تعداد گردشگران اروپایی بیشتر بوده است، اما منبع درآمدی و سود آن برای کشور نسبت به سود هنگفت از کشورهای گردشگران کشورهای چین و آسیای مرکزی کمتر بوده که این مسئله هنوز هارو به تعطیلی موارد اشاره شده جزو مزایای خود برای صنعت گردشگری جذب نیست و بیشتر هم شاید مربوط به فضاهای مذهبی، زیارتی و خرید گردشگران به دلیل تفاوت نرخ ارز باشد که این اعداد و ارقام آن هم در تعداد چشمگیر بوده، اما حاشیه سود چندانی برای این صنعت نداشته و به نظر می‌رسد با تغییر محسوسی همراه نبوده است. پیش از کرونا بازار چین به عنوان بشاری جذاب برای ایران بوده است، به دلیل کرونا و محدودیت‌های باربر از سوی مسئولان این کشور، بازار چین صفر شده است و هنوز هم نتوانسته‌ایم در این بازار اقدامی انجام دهیم. البته با توجه به سابقه گذشته و ارتباط دو کشور، در آینده هم می‌تواند بازار جذابی قلمداد شود که باید برای آن برنامه‌ریزی لازم صورت



با توجه به اتفاقات چند ماهه اخیر در کشور و فشار مضاعفی که بخش گردشگری متحمل شد، این صنعت به‌طور کامل تعطیل شد؛ البته بخشی از این اتفاقات متأثر از رفتارها و کج‌فهمی‌های برخی از همکاران و این حوزه بود که درگیر این موج شدند و به تعطیلی‌ها و اوانداندازی اغتشاشات به لحاظ رسانه‌ای دامن زند

چهارشنبه ۷ دی ۱۴۰۱ | ۴ جمادی‌الثنی ۱۴۴۴ |

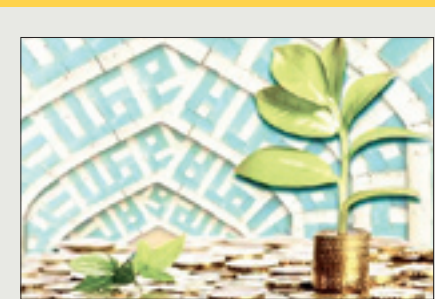
سرویس اقتصادی ۸۸۴۹۸۴۳۳

خارجی منحرف و به آشوب تبدیل شد و تاکنون

خسارت‌های زیادی از جمله بسترسازی برای اعمال محدودیت‌های بین‌المللی تحمیل کرده است. محمودصادق ترابی‌فرد، کارشناس امور بین‌الملل در همین زمینه به «جوان» می‌گوید: «در ارتباط با تحریم‌ها علیه ایران آمار جالبی وجود دارد مبنی بر اینکه حدود ۷۰درصد کل تحریم‌های وضع شده علیه ایران در چهار دهه گذشته دقیقاً در ایام پس از وقایع فتنه سال ۸۸ رخ داده است، یعنی از حیث کیفی، تحریم‌های وضع شده علیه ایران به شدت قوی‌تر از موج‌های تحریمی پیش از آن بوده است. در پیامد هر ناآرامی داخلی، آشوب و بهم‌ریختگی در داخل ایران، دست برتر را برای امریکایی‌ها در اجماع‌سازی و ائتلاف‌سازی برای اقدام علیه ایران در مجامع بین‌المللی و در سطح کشورهای جهان ایجاد می‌کند؛ در پیامد فتنه ۸۸ بود که با گذشت ۱۳سال کشور تاکنون شدیدترین تحریم‌ها را تجربه کرده است.» ترابی‌فرد درباره اثرات و تبعات تحریم‌ها نیز تصریح می‌کند: «لابی تحریم، ابرار و فحای ائتلاف‌سازی تهدید علیه ایران توسط امریکا بوده است، به طوری که در وقایع اخیر دنباله‌کننده‌ها و فالورهای داخل ایران همانند حبابه‌اسماعیلیون که از لابیست‌های مطرح تحریم علیه ایران است، گاو شهروز یا شخصیت‌های دیگر را پیدا کردند. به‌گونه‌ای که ائتلاف جنگ علیه مردم ایران را به‌ راه انداختند، یعنی علاوه بر اینکه در خارج از کشور دست برتری جهت اقدام علیه مردم یافتند، در داخل کشور هم فالورهای جدیدی را پیدا کردند که اثرات جدی را در فضای حکمرانی ایران علیه تحریم‌ها بر جای می‌گذارد. از جمله آن می‌توان به فرقه‌پاشی روانی مقامات حکمران اشاره کرد، زیرا در وقایع اینترنتی پیگیری اولویت‌های اساسی اقتصادی و سیاسی کشور به شدت دشوارتر می‌شود و مقامات حکمرانی باید تلاش و توجه خود را نسبت به مسائل کوتاه‌مدت امنیتی معطوف کنند. فراموشی اولویت‌ها و اقدام نکردن در موقع علیه اقدامات وضع شده علیه کشور، نکته قابل توجهی است.» این کارشناس امور بین‌الملل همچنین خاطرنشان می‌کند: «کنته بعدی در ارتباط با بحث وقایع اخیر مربوط به سیگنال‌های حوزه اقتصاد است، سیگنال‌هایی مبنی بر افزایش تقاضای ارز، خروج سبرمایه از اقتصاد ایران که به‌طور حتم به افزایش قیمت ارز، شوک و نوسانات اقتصادی در داخل کشور می‌انجامد و موج توری‌م را که پیش‌تر هم وجود داشت، زنده‌نگه می‌دارد.»

نظام اقتصادی اسلام

طبعاً رهبافت جمهوری اسلامی ایران مبنی بر «نه شرقی، نه غربی» درباره همه ساحت‌ها از جمله اقتصاد صدق می‌کند. نفی نظام‌های اقتصادی نئولیبرالیسم و کمونیسم با پشتوانه «نظام اقتصادی اسلام» است، اما این نظام آنطور که باید معرفی و مورد توجه قرار نمی‌گیرد، از این جهت در سلسله مطالبی کتاب «فلسفی به نظام اقتصادی»، مجموعه یادداشت‌های متفکر شهید استاد مرتضی مطهری را بازخوانی می‌کنیم.



در آمد مشروع از نظر اسلام

اسلام طرفدار تقویت بنیه اقتصادی است، اما نه به‌عنوان اینکه اقتصاد خود هدف است یا تنها هدف است، بلکه به‌عنوان اینکه هدف‌های اسلامی بدون اقتصاد سالم و نیروی مستقل اقتصادی میسر نیست، اما اسلام اقتصاد را یک رکن از ارکان حیات اجتماعی می‌داند لهذا به خاطر اقتصاد به سایر ارکان ضربه و لطمه نمی‌زند. اسلام طرفدار این نظر به که «سرچشمه در آمد تقاضاها و تمایلات است» نیست، بلکه معتقد است باید تمایلات با مصالح عالی و همه‌جانبه بشریت تطبیق بکند، از این رو فصل مهمی در اسلام هست به نام «مکاسب محرمه». در آمد مشروع از نظر اسلام، یعنی درآمدی که از طرفی محصول فعالیت شخص باشد یا لاقل جنبه استعمار نداشته‌باشد و از طرف دیگر از لحاظ مصرف قابلیت مصرف‌شدن مشروع و مفید داشته‌باشد و به اصطلاح فقها جنس مورد معامله دارای «منفعت محلهه مقصوده» باشد؛ به عبارت سوسالیست‌ها هدف، منافع اجتماع باشد نه پر کردن جیب شخص.

همانطور که نباید از هر راهی به دنبال ثروت بود، نباید سیستم اقتصادی به شکلی باشد که رشد و نمو را متوقف و فلج کند و جلوگیری نماید. از جمله چیزهایی که مانع رشد است، به عقیده ما تز «کار به قدر استعداد و مخارج به قدر احتیاج» است که لازمه‌اش اشتراک مردم در منافع یکدیگر است. این چند عیب دارد. اولاً برخلاف فطرت و طبیعت است. بیوستگی طبیعی افراد بشر به حد اجزای یک پیکر نیست. ثانیاً این خود نوعی استعمار است. ثالثاً جلوی فعالیت و نشاط را می‌گیرد بشر آنگاه نشاط کار پیدا می‌کند که بداند نتیجه کارش به خودش برمی‌گردد چرا باید او را اهل شمسینند؟ در قولی مرض اداره دارند؟ چون ایمان که ندارد و درآمدش و ترقیاش هیچ‌کدام با فعالیت بستگی ندارد؛ برعکس در آمدش با انجام کارهای غیر مشروع از بانداری و حقه‌بازی و رشوه‌مالی و احیاناً العیاذ بالله رشوه ناموسی است. در این نظام اجتماعی که سیستم اقتصادی‌اش به شکلی باشد که راه در آمد منحصر باشد به فعالیت و آثار فعالیت فرد هم مخصوص خودش باشد.

نگارخانه



کری‌های آزاداندیشی

راهی برای شنیدن صدای مردم

محمدرضا قزایی کارشناس امور اقتصادی با اشاره به تأثیر گذاری اغتشاشات اخیر به حوزه اقتصادی از جمله زمینه‌سازی برای تحمیل تحریم‌ها که هدف گذاری آن اقتصاد و در نهایت سفره مردم است، به «جوان» می‌گوید: «تحریم‌ها از سوی جوامع کسله به‌طور حتم تأثیرگذار است و جز این نیست، به طوری که در حال حاضر تحریم‌کنندگان در دنیا سلطه‌گران هستند و اگر آنها ایران را تحریم می‌کنند، ایران هم به تحریم‌ها پاسخ می‌دهد، به‌گونه‌ای که اشخاص حقیقی و حقوقی از آن کشورها را تحریم می‌کند، اما ابتدای این رابطه تحریمی از نظام سلطه است، پس به‌طور حتم اغتشاشات، آشوب‌ها، ناامنی‌ها در بسترسازی برای اعمال فشارهای بین‌المللی تأثیر دارد.» وی می‌افزاید: «مرد باید بداند نام‌نی‌ها و آشوب‌های اجتماعی، چراغ سبز کسانی است که به تغییر نظام مادل بسته‌اند امیدوارند که نظام را تسلط کنند. پس در این زمینه افرادی که در صدد انجام اقداماتی هستند، باید دقت کنند آب در آسیاب دشمن نریزند؛ باید توجه کنند نامن کردن فضای اجتماعی و سطح جامعه، عده‌ار امیدوار می‌کند که به مقاصد مطامع خود دست پیدا کنند.»

قزایی می‌افزاید: «اگر مشکلی در داخل کشور وجود دارد باید در ابتدا مسئولان کشور نسبت به بیان انتقاد و اعتراض فضایی را فراهم سازند و هر انتقاد و اعتراضی را به‌عنوان ضد نظام در نظر نگیرند، چراکه بسیاری از این اعتراض‌ها و انتقادات دلسوزانه است. بسیاری از اغتشاشات و آشوب‌ها را می‌توان در قالب انتقاد و شفاف‌آبراز کری‌های آزاداندیشی و فرهنگی خنثی کرد و مسئولان و برگزاری نظر مردم آگاه نمود که یک مخاطب آن مسئولان و مردم هستند.» این کارشناس امور اقتصادی خاطر نشان می‌کند: «مردم بداندند اگر مسئولان گوش شنوایی برای شنیدن انتقادات ندارند، اگر می‌شود با انتقاد صحیح موضوع را پیگیری کرد و آب به آسیاب دشمن نریخت و شان کشور و دستاوردهای آن را حفظ کنند. اگر کشور متعلق به خود می‌دانیم باید برای حفظ آن تلاش کنیم، اگر فضایی را سباسبون در اختیار مردم قرار نمی‌دهند تا نظر انتشان را آگاهانه و شفاف آبراز کنند، این دلیلی برای برهن زدن فضای جامعه نیست، مسئولان نظام جمهوری اسلامی بداندند مگر بارها مقام معظم رهبری نسبت به برگزاری کری‌های آزاداندیشی و فرهنگی خنثی کرد و مسئولان و برگزاری نظر مردم آگاه نمود که یک مخاطب آن مسئولان و مردم هستند.» این کارشناس امور اقتصادی خاطر نشان می‌کند: «مردم بداندند اگر مسئولان گوش شنوایی برای شنیدن انتقادات ندارند، اگر می‌شود با انتقاد صحیح موضوع را پیگیری کرد و آب به آسیاب دشمن نریخت و شان کشور و دستاوردهای آن را حفظ کنند. اگر کشور متعلق به خود می‌دانیم باید برای حفظ آن تلاش کنیم، اگر فضایی را سباسبون در اختیار مردم قرار نمی‌دهند تا نظر انتقادشان را آگاهانه و شفاف آبراز کنند، این دلیلی برای برهن زدن فضای جامعه نیست، مسئولان نظام جمهوری اسلامی بداندند مگر بارها مقام معظم رهبری نسبت به برگزاری کری‌های آزاداندیشی دانشگاه‌ها و مراکز علمی و فرهنگی در نظر گرفتن فضای باز برای اظهار نظر مردم جامعه تأکید نفرمودند، اگر در نماز جمعه، ده‌ها دانشگاه‌ها امکان اظهار نظر مردم وجود داشته‌باشد، به‌طور حتم انرژی در جامعه از راه خودش تخلیه می‌شود، اما متأسفانه هنگامی که مسئولان به فرمایشات رهبر معظم انقلاب توجهی نمی‌کنند، دود آن در چشم نظام می‌رود و اینگونه است که اغتشاشات به وجود می‌آید. مردم و مسئولان باید به این نکته توجه کنند که نامن کردن فضای جامعه به نظام سلطه کمک می‌کند و نظام سلطه را به طمع و امی‌داد که همه باید از این مسئله پرهیز کنند.»